

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 2014

Αρ. Πρωτ.: ΕΞ./474/2014

Προς: τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, **καθηγητή Α. Λοβέρδο** και τον Πρόεδρο του ΕΣΕΤ, **καθηγητή Ι. Σηφάκη**

Θέμα: Αίτημα άμεσης άρσης του κατακερματισμού του εθνικού ερευνητικού ιστού της ΓΓΕΤ και αποκατάστασης του εργασιακού «μετεωρισμού» Ερευνητών και εργαζομένων

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ, Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε του ΕΣΕΤ,

Ο νόμος για την Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία [1] που ψηφίσθηκε πρόσφατα από τη Βουλή των Ελλήνων, παρά τις περί του αντιθέτου εξαγγελίες της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΑΙΘ κατά τη διαδικασία συζήτησής του από τη Βουλή των Ελλήνων, δεν περιέχει τελικά κομβικές ρυθμίσεις, οι οποίες:

- ✓ Θα καθόριζαν τον «ερευνητικό φορέα» ως αυτόν που έχει κύριο σκοπό την ανάπτυξη της έρευνας και τεχνολογίας και που θα αξιολογείται ανεξαρτήτως του αν εποπτεύεται ή όχι από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) ή το ΥΠΑΙΘ.
- ✓ Θα απέδιδαν ξανά στα Ερευνητικά Κέντρα (ΕΚ) την πραγματική τους αποστολή, αναιρώντας το νέο τους «επιχειρηματικό» ρόλο.
- ✓ Θα ενίσχυαν ουσιαστικά τον Ενιαίο Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας, με εξειδίκευση του άρθρου 42 του Ν. 4009/2011.
- ✓ Θα απέδιδαν στους Ερευνητές το status που δικαιωματικά τους αρμόζει. Αντίθετα, οι Ερευνητές υποβαθμίζονται θεσμικά ως προς το εργασιακό τους καθεστώς και την ακαδημαϊκή τους ελευθερία, ενώ δεν αναβαθμίζεται η συμμετοχή και η ευθύνη τους στη λειτουργία και διοίκηση των ΕΚ, έστω και μερικώς, κατ' αναλογία με τη συμμετοχή των καθηγητών ΑΕΙ στη λειτουργία και διοίκηση των ΑΕΙ.

Επιπλέον, η δημόσια χρηματοδότηση των ΕΚ της ΓΓΕΤ θεσμοθετείται μεν, η υλοποίηση της ρύθμισης αυτής όμως καθίσταται απαγορευτική, βάσει των κονδυλίων που διατίθενται για το σκοπό αυτό στον προϋπολογισμό του κράτους που ψηφίστηκε πριν λίγες μέρες [2].

Η ερευνητική κοινότητα θεωρεί ότι τα παραπάνω αποτελούν βασικές αδυναμίες του νέου θεσμικού πλαισίου για την ΕΤΑΚ. Αντί όμως να προωθηθούν παρόμοιας σημασίας θέματα, προωθήθηκε τελικά η «αναδιαμόρφωση» του ερευνητικού ιστού της ΓΓΕΤ, μέσω τροπολογιών της τελευταίας στιγμής που παρεισέφρησαν στο νέο νόμο για την ΕΤΑΚ, χωρίς να έχει γίνει δημόσια γνωστή η στρατηγική αυτής της παρέμβασης, ούτε και η αναμενόμενη συσχέτισή της με την Αριστεία. Ινστιτούτα και Κέντρα ιδρύονται με την επένδυση της Περιφερειακής Ανάπτυξης, κατά τα φαινόμενα χωρίς στρατηγικό σχέδιο και χωρίς διακριτή διασύνδεση με τη συγκεκριμένη Περιφερειακή Στρατηγική Εξειδίκευσης (RIS3), οδηγώντας στο συμπέρασμα ότι αυτό γίνεται περισσότερο για πελατειακούς, παρά για στρατηγικούς στόχους.

Πρώτα θύματα της παραπάνω πρακτικής, αποτελούν τα ΕΚ «Αθηνά» και ΕΚΕΤΑ. Έτσι, **με τις διατάξεις του νόμου που έχουν ψηφιστεί πλήττεται η δομή και η λειτουργία υπαρχόντων ΕΚ, καθιστώντας ταυτόχρονα μέρος των Ερευνητών και του προσωπικού τους εργασιακά «μετέωρο», ενώ την ίδια στιγμή «ιδρύονται» νέα Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα.**

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 13^Α το οποίο προέκυψε αίφνης από τροπολογία βουλευτών η οποία εμφανίστηκε κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην Ολομέλεια της Βουλής και έγινε δεκτή από τον Υπουργό Παιδείας:

[1] <http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/bcc26661-143b-4f2d-8916-0e0e66ba4c50/e-etean-pap.pdf>

[2] <http://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/c8827c35-4399-4fbb-8ea6-aebdc768f4f79090406.pdf>

1. Το ΕΚ «Αθηνά» διαμελίζεται, καθώς:

- **Αποκόπτεται από αυτό το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ)**, το μεγαλύτερο και παλαιότερο Ινστιτούτο του «Αθηνά», το οποίο έχει την έδρα του στην Αθήνα και παράρτημα στην Ξάνθη. Το ΙΕΛ εντάσσεται συνολικά στο νέο, υπό σχεδιασμό ΕΚ Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης. Σημειώνεται ότι το ΙΕΛ προέκυψε από συγχώνευση δύο Ινστιτούτων του «Αθηνά» το 2012, του ΙΠΕΤ με έδρα στην Ξάνθη και του ΙΕΛ με έδρα στην Αθήνα (Ν. 4051/2012) και σε αυτό ανήκει σήμερα η πλειονότητα των εργαζομένων του ΕΚ «Αθηνά».
- **Το Ινστιτούτο Βιομηχανικών Συστημάτων (ΙΝΒΙΣ) εξαφανίζεται** από το ΕΚ «Αθηνά» και γενικά από τον κατάλογο των Ινστιτούτων υπό την εποπτεία της ΓΓΕΤ. Πιθανολογείται ότι το Ινστιτούτο αυτό μετονομάζεται, για αδιευκρίνιστους λόγους, στο δυσερμήνευτο «*Ινστιτούτο Συστημάτων Βιομηχανικών Παραγωγής και Ενέργειας*», το οποίο εντάσσεται στο νέο, υπό σχεδιασμό ΕΚ Δυτικής Ελλάδας.

2. Από το ΕΚ ΕΚΕΤΑ και γενικά από τον κατάλογο των Ινστιτούτων υπό την εποπτεία της ΓΓΕΤ, επίσης εξαφανίζεται το Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογίας Θεσσαλίας (ΙΕΤΕΘ). Επισημαίνεται ότι το ΙΕΤΕΘ προέκυψε από την κατ' αρχήν συγχώνευση των τεσσάρων Ινστιτούτων του πρώην ΚΕΤΕΑΘ το 2012 (Ν. 4051/2012). Το δε ΚΕΤΕΑΘ ιδρύθηκε το 2006 και καταργήθηκε το 2013, με το Ν. 4109/2013. Ταυτόχρονα με την κατάργηση του ΚΕΤΕΑΘ, το ΙΕΤΕΘ ενσωματώθηκε στο ΕΚΕΤΑ. Πιθανολογείται ότι το ΙΕΤΕΘ, μετονομαζόμενο ενδεχομένως, θα ενσωματωθεί στο νέο, υπό σχεδιασμό ΕΚ Κεντρικής Ελλάδας.

3. Εμφανίζονται τρία νέα Ερευνητικά Κέντρα και δύο νέα, αυτόνομα Ινστιτούτα στον ερευνητικό ιστό της ΓΓΕΤ, σε πλήρη αντίθεση με το πνεύμα της αναδιάρθρωσης και των συγχωνεύσεων στις οποίες προχώρησε η Πολιτεία μόλις πριν από δύο χρόνια (Ν. 4051/2012) και οι οποίες πραγματοποιήθηκαν με γνώμονα τη συνένωση δυνάμεων και την απόκτηση κρίσιμης μάζας σε όλα τα Ινστιτούτα, μετά από εκτεταμένη (δημόσια και μη) διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και εμπεριστατωμένη, σχετική γνωμοδότηση του προηγούμενου ΕΣΕΤ. Αντιθέτως, η επέκταση/«αναδιάρθρωση» του ερευνητικού ιστού της ΓΓΕΤ που επιχειρείται σήμερα μέσω του νέου νόμου για την ΕΤΑΚ δεν βασίζεται σε τεκμηριωμένη μελέτη με επιστημονικά και οικονομο-τεχνικά κριτήρια, παραβιάζει την αναγκαία συνθήκη φερεγγυότητας ανάμεσα στην πολιτική ηγεσία και τον ερευνητικό ιστό, ενώ παραμένει άγνωστο το κατά πόσο βασίστηκε σε πρόταση (όπως ο ίδιος ο νέος νόμος ορίζει [3]), ή έχει έστω τη σύμφωνη γνώμη, του σημερινού ΕΣΕΤ, ιδιαίτερα ως προς τα ερευνητικά αντικείμενα που προωθούνται και την όποια στρατηγική τους διασύνδεση με συγκεκριμένες προτεραιότητες που έχουν αναδειχθεί στις Περιφερειακές Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης. Από τον «πραξικοπηματικό» τρόπο που η «αναδιάρθρωση» αυτή ενσωματώθηκε -την ύστατη στιγμή προ της ψήφισης- στο νέο νόμο, καθίσταται μάλλον σαφές ότι δεν προκύπτει από κανένα σοβαρό σχεδιασμό ερευνητικής πολιτικής, αλλά έρχεται απλώς να εξυπηρετήσει πελατειακές, πολιτικές σκοπιμότητες, τοπικιστικού χαρακτήρα.

Το ΕΚ «Αθηνά», το οποίο σύμφωνα με την πρόσφατη διεθνή αξιολόγηση των Ινστιτούτων του αποτελεί Κέντρο Αριστείας, κατακερματίζεται με αυθαίρετο τρόπο, χωρίς οι κυβερνητικοί παράγοντες να πάρουν υπόψη τα προσκόμματα που δημιουργούνται στη λειτουργία του, στον ερευνητικό στρατηγικό σχεδιασμό του και στην αποτελεσματικότητά του. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με το ΕΚΕΤΑ, επίσης Κέντρο Αριστείας και το πολύπαθο ΙΕΤΕΘ που κάθε χρόνο πλέον συγχωνεύεται, καταργείται και μεταφέρεται από εδώ και από εκεί.

Μέγιστο πρόβλημα αποτελεί το ότι με την από τις 8 Δεκεμβρίου 2014 δημοσίευση του νόμου σε ΦΕΚ, οι Ερευνητές και το λοιπό τακτικό προσωπικό των τριών προαναφερθέντων Ινστιτούτων βρίσκονται εργασιακά «μετέωροι», καθώς το μεν ΙΕΛ φέρεται πλέον ως Ινστιτούτο ενός ανύπαρκτου Ερευνητικού Κέντρου, τα δε ΙΝΒΙΣ και ΙΕΤΕΘ ουσιαστικά καταργούνται.

Βέβαια τα ανωτέρω έρχονται σε πλήρη αντίθεση με ρυθμίσεις του ίδιου νόμου, οι οποίες αναφέρονται:

(α) στα ΕΚ της ΓΓΕΤ (άρθρο 13.1), όπου ορίζεται ότι **«τα ΕΚ που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1514/1985 και εποπτεύονται από φορείς του δημόσιου τομέα [...] διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος και του εσωτερικού κανονισμού ή οργανισμού λειτουργίας τους με εξαίρεση τη φύση, το σκοπό, τη διοίκηση και την εποπτεία τους, για τα οποία διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις του ιδρυτικού τους θεσμικού πλαισίου»** και

[3] Στο άρθρο 13, παρ., 5 ορίζεται ότι για τη σύσταση, τη συγχώνευση, τη διάσπαση και την κατάργηση Κέντρων ή Ινστιτούτων απαιτείται **«Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Παιδείας, Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και μετά από πρόταση του ΕΣΕΚ».**

(β) στο υπάρχον προσωπικό (άρθρο 47.4), όπου ορίζεται ότι «*Το ήδη υπηρετούν προσωπικό (ερευνητές, ΕΛΕ, επιστημονικό – τεχνικό και βοηθητικό προσωπικό και διοικητικοί υπάλληλοι) των υφισταμένων ερευνητικών κέντρων που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ διατηρεί την ίδια σχέση εργασίας και τη θέση την οποία κατέχει κατά τη δημοσίευση του παρόντος.*».

Δυστυχώς αυτό αποτελεί και το πρώτο από δείγμα γραφής που αποδεικνύει την προχειρότητα και τις αντιφάσεις από τις οποίες διέπεται ο νόμος, όπως επανειλημμένα και με επιμονή ανέδειξε η ΕΕΕ όλο το προηγούμενο χρονικό διάστημα.

Η ΕΕΕ έχει επίσης επανειλημμένα υπογραμμίσει τους κινδύνους που ενέχουν οι αναδιαρθρώσεις οι οποίες επιβάλλονται χωρίς επιστημονικά κριτήρια και τεκμηριωμένο σχεδιασμό, καθώς και η ευκαιριακή και πελατειακή δημιουργία νέων Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων, κατά μείζονα λόγο σε μια περίοδο κατά την οποία η χρηματοδότηση βαίνει συνεχώς μειούμενη, τα υπάρχοντα Ερευνητικά Κέντρα αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης και ακραίου brain drain, εγκεκριμένα ερευνητικά προγράμματα, όπως το *Αριστεία* και το *Θαλής*, υφίστανται οριζόντιες περικοπές και ακόμη και η πρόσβαση στις διεθνείς επιστημονικές ηλεκτρονικές πηγές παραμένει υποχρηματοδοτούμενη και προβληματική.

Με βάση τα ανωτέρω:

- **Ζητούμε από την πολιτική ηγεσία του ΥΠΑΙΘ να αναθεωρήσει τη στάση της και με την ενδεδειγμένη σοβαρότητα να αποκαταστήσει άμεσα, με τροπολογία στο επόμενο νομοσχέδιο που θα τεθεί προς ψήφιση στη Βουλή των Ελλήνων, τα ΙΕΛ, ΙΝΒΙΣ και ΙΕΤΕΘ στα ΕΚ «Αθηνά» και ΕΚΕΤΑ αντίστοιχα, αποκαθιστώντας ταυτόχρονα και την εργασιακό «μετεωρισμό» των εργαζομένων σε αυτά.** Ο διαμελισμός υπάρχοντων και αξιολογημένων ΕΚ για να τροφοδοτηθούν οι πρόχειρες εξαγγελίες νέων Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων αποτελεί ευθεία υπονόμηση του –κατά τεκμήριο [4]– πιο παραγωγικού τμήματος του εθνικού ερευνητικού ιστού και δεν έχει καμία θέση στο νέο νόμο για την ΕΤΑΚ.
- **Ζητούμε από τον Πρόεδρο και τα μέλη του ΕΣΕΤ να λάβουν δημόσια θέση για την επιχειρούμενη αυτή αναδιάταξη του ερευνητικού χάρτη της χώρας, τόσο ως προς τη σύσταση των νέων Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων, όσο και ως προς τη μεταφορά και την κατάργηση υπάρχοντων Ινστιτούτων, χωρίς να έχουν ακολουθηθεί βασικές αρχές και διαδικασίες.** Αναμένουμε από τους διαπρεπείς επιστήμονες που απαρτίζουν το ΕΣΕΤ να συνθέσουν ένα συνολικό, αιτιολογημένο, κοστολογημένο, ορθολογικό εθνικό σχέδιο που θα αποσκοπεί στην ανάπτυξη, και όχι στη διάλυση, του υπάρχοντος, παραγωγικού, δημόσιου ερευνητικού συστήματος, μακριά από μικροπολιτικές σκοπιμότητες, ένα σχέδιο εφικτό και χρήσιμο, λαμβάνοντας υπόψη ότι η χώρα βρίσκεται σε δεινή οικονομική κατάσταση και καταβάλλει προσπάθειες εξόδου από την κρίση.

Η ΕΕΕ επαναλαμβάνει, τέλος, την πρότασή της: Αντί για τον περαιτέρω κατακερματισμό των εθνικών ερευνητικών πόρων, με τη δημιουργία ανά την Ελληνική Επικράτεια νέων ΕΚ και Ινστιτούτων, ιδίως αυτών των οποίων τα αντικείμενα θεραπεύονται από πλείστους όσους υπάρχοντες φορείς της Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας, θα πρέπει να γίνει συνένωση δυνάμεων του αξιολογούμενου και καταξιωμένου δημόσιου ερευνητικού χώρου των ΑΕΙ και των ΕΚ. Οι πόροι για την Έξυπνη Εξειδίκευση των Περιφερειών θα πρέπει να αξιοποιηθούν μέσω συμπράξεων και δικτύων, μεταξύ των υπάρχοντων ΑΕΙ και ΕΚ ανά Περιφέρεια (και εφόσον χρειαστεί και μέσω της ίδρυσης Παραρτημάτων ή Γραφείων των ΕΚ σε συγκεκριμένες Περιφέρειες, σε σύμπραξη με τα τοπικά ΑΕΙ).

Με εκτίμηση,

Για την Ένωση Ελλήνων Ερευνητών

Η Πρόεδρος

Μαρία Θ. Στουμπούδη

Η Γ. Γραμματέας

Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου

---

[4] http://metrics.ekt.gr/sites/metrics/files/RDstatistics_2013provisional_Greece_el.pdf

Κοινοποίηση:

Κύριο Γκίκα Χαρδούβελη, Υπουργό Οικονομικών, minister@minfin.gr

Κύριο Κωνσταντίνο Σκρέκα, Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, minister@mindev.gov.gr

Κύριο Κυριάκο Μητσotάκη, Υπουργό ΔΜ & ΗΔ, yourgos@ydmed.gov.gr

Κύριο Δημήτριο Σταμάτη, Υπουργό Επικρατείας, gram@ypep.gr

Κύριο Αλέξανδρο Δεμερτζόπουλο, Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, yfgramadem@minedu.gov.gr

Κύριο Φώτιο Καϊμενάκη, Γενικό Γραμματέα της Κυβέρνησης, gge@ggk.gr

Καθηγητή Αθανάσιο Κυριαζή, Γενικό Γραμματέα ΥΠΑΙΘ, gengram@minedu.gov.gr

Δρ Χρήστο Βασιλάκο, Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, gensec@gsrt.gr

Μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας, a.sitareniou@gsrt.gr

Σύνοδο Πρυτάνεων και Προέδρων ΔΕ Ελληνικών Πανεπιστημίων, lilnikol@interel.uoa.gr

Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ, chrysoul.john@gmail.com

Σύνοδο Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων, agk@cperi.certh.gr

Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ, posdep@posdep.gr & ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, akokkos@teipir.gr

Προέδρους και Τομείς Παιδείας Κομμάτων του Ελληνικού Κοινοβουλίου

Πρόεδρο και Μέλη της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων

Πρόεδρο και Μέλη της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων

Μαρία Θ. Στουμπούδη: Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών, Τ.Θ. 712, 19013 Ανάβυσσος Αττικής. Τηλ. 2291076392, Fax 2291076419, e-mail: mstoum@hcmr.gr

Μαρία Α. Κωνσταντοπούλου: ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, Πατριάρχου Γρηγορίου και Νεαπόλεως, 1530 Αγία Παρασκευή. Τηλ. 2106503556, e-mail: mkonstan@bio.demokritos.gr